

Snjóhvíta breyðið kann vera skaðiligt

Hevur verið bannað í Danmark í nógv ár

Ein stórir partur av tí mjølinum, sum vit brúka til matframleiðslu í Føroyum í dag, er ikki loyvdur at brúka í Danmark. Tað er mjøl, sum verður gjørt í Hollandi og Bretlandi — og hetta mjølið hevur fingið tilsett ymisk kemikalíur, sum heilsu-mynduleikarnir í Danmark hava bannað fyri skjótt 10 árum síðani.

Hetta kom fram á einum »bakarafundi« seinasta vikuskiftið. Tveir danir, vóður bodnir til Føroya av Landshandlinum og Per Poulsen bakaramestara at greiða frá ymsum viðvikjandi mjøl- og breyðframleiðslu.

Tað mundi vera millum 20 og 30 bakararar úr øllum landinum, sum møttu upp á bakarrinum hjá Per Poulsen í Tjarnarlág sunnudagin. Her vórðu fyrst vist fram 18 ymisk útlendsk breyðsløg, sum donsku bakararnir meintu feroingar eisini eiga at fáa gleði av.

Umframt at greiða frá ymsum fakligum í samband við bakaríframleiðslu komu teir báðir danirnir, Smith og Boisen eisini inn á spurningin við tí mjølinum, sum vit nýta á bakaríum og í vanliga húsarhaldinum at baka við.

Bannað í Danmark

Tað er nevniliga so, at teir í Danmark longu fyri 10 árum síðani fóru at tosa um møguliga vandan fyri at brúka ávis kemikalíur í

mjølinum. Talan var serliga um tey evni, sum verða brúkt til at bleikja breyðið við. Hetta tjakið, har serliga brúkararnir sjálvir birtu uppundir, endaði við, at mjølframleiðararnir avgjördu at ganga burtur frá at brúka kaliumbromat og eitt clor-samband í mjølinum.

Seinni — í 1973 — kom lóg í Danmark, har hesi evni vórðu bannað. Síðani er tann sonevndi »positiv-listin« komin. Hann sigur hvørji evni, sum eru loyvd at brúka. Hesi umrøddu evni eru ikki við á hesum listanum.

Onnur lond, sum hava munandi mjølframleiðslu, koyra framvegis hesi evni í mjølið. Har hevur brúkarin enn ikki gjørt vart við seg, og frá visindarlígari síðu verður sagt sum so, at tað er ikki prógvað, atjúst hesi evni hava skaðiligt árin á menniskju.

Vera í kroppinum

Gunnar Smith, sum er laboratorieleiðari á tí stóru »Valsemøllen« í Esbjerg, ið er tann mest nýmótans mylnan í Norður-europa, sigur:

— Tað er eingin ivi um, at hesi kemikalíur eru skaðilig, hóast hetta ikki er visindaliga prógvað enn. Tey bliva verandi í kroppinum leingi aftaná og hava sera torført við at fara úr aftur kroppinum. Júst tá ávis evni ikki fara úr kroppinum, kunnu tey

hava skaðiligt árin.

Hann sigur víðari, at tað átti ikki at verið neyðugt at koyra tey ávisu kemikalíni í mjølið til at bleikja breyðið við. Tí breyð frá náttúrligum gulum mjøli smækkar fyri tað fyrsta betur, og harnæst er tað meira rein vera.

Brúkarin sjálvur velja

Gunnar Smith heldur fyri, at tað hevur stóran týðning, at brúkarin sjálvur kann velja tey breyð hann ynskir.

— Tað má ikki vera so, at brúkarin bert hevur tey snjóhvíta breyðini at velja ímillum. Skal eg geva feroyska brúkararnum eini góð ráð, so eigur hann altíð at hyggja eftir, hvat breyðini eru gjord av. Tá er tað sjálvsagt ein treyt, at bakarinn merkir breyðini.

Og hann heldur fram: — Tað er mangt, sum bendir á, at breyð verður ein stórri og størri partur av okkara matnýtslu, og tá er av týðningi, at hesin parturin av okkara dagliga matbrúki, ikki er undir illgruna — at vit eru í iva, um skaðilig evni kunnu vera í breyðinum.

Lítið danskt mjøl

Í dag verður bert ein litil

Dansaðu fyri 32.000 kr.

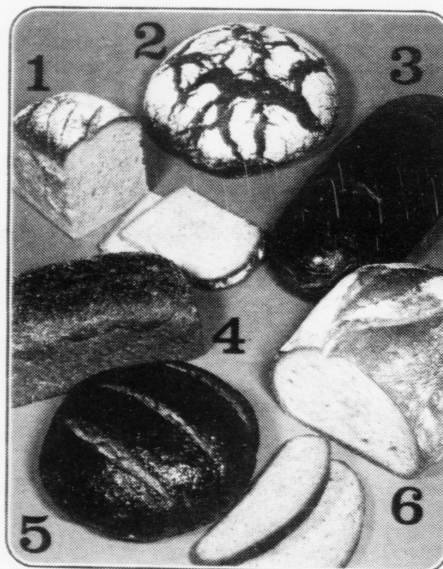
Tað var stúgvandi fult av fólki — yngri sum eldri — ið leitaðu sær inn í veitsluhøllina í Havnar Klubba at dansa seinasta friggjakvøld.

Tað vóru starvsfólk á Landssjúkrahúsinum, sum høvdu tikið stig til hetta danskvøldið, har »Tey á Kamarinum« spældu. Peningurin, sum kom inn — ialt 32.000 kr. — fer óskerður til eitt nýtt røktarheim í Havn.

Frammanundan hava onnur tiltøk givið góðar 60.000 kr. so tað nú eru umleið 100.000 krónur á bankabók, ið allar skulu brúkast til sama endamáli. Í brævið til blóðini takka starvsfólkini á Landssjúkrahúsinum fyri tann stuðul, sum longu er veittur í sambandi við ætlanina at stuðla røktarheimsbygging í høvudsstaðnum.

partur av feroyska mjølinum innfluttur úr Danmark. Tvs. at meginparturin av mjølinum, sum vit brúka er tilsettur kemikalíur, sum teir í Danmark meta at vera skaðilig. Uppá fyrispurning hvat vit feroingar eiga at fyrir taka okkum á hesum øki sigur Gunnar Smith, at vit sum skjótast eiga at fáa eina matvørlóg, har eisini hesi evni eru umrødd og helst bannað.

Tað verður annars í lóguni arbeitt við at gera eina feroyska matvørlóg.

Nøkur av teimum útlendsku breyðunum, sum teir báðir danirnir bakaðu og vistu fram í Føroyavítjanini

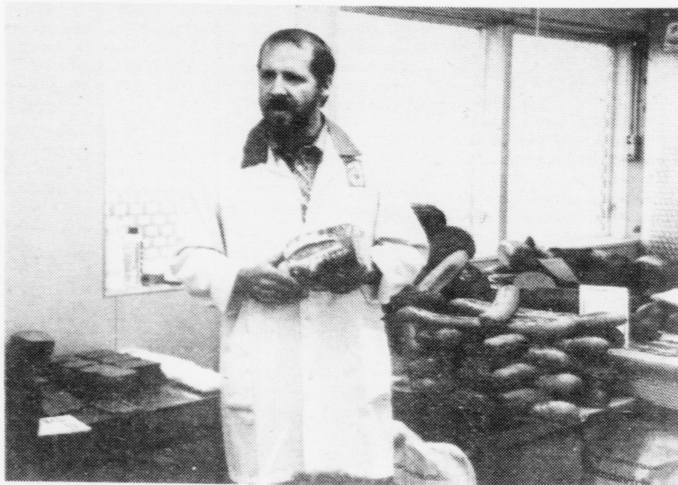
Alt fleiri
og fleiri
siggjast við

— tekin um
ans fyri
ferðslu-
trygd og
tanntrygd

Umleið 25 bakarar úr øllum Føroyum vórðu savnaðir at lurta eftir G. Smith frá »Valsemøllun« í Esbjerg og Boisen frá eini fyrirøktu í Fredricia, sum handlar við baktitilfari

Gunnar Smith visir fram eitt breyð, sum teir hava bakað á bakarrinum hjá Per Poulsen